

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 16.8.2004
KOM(2004) 560 endelig

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

**om godkendelse af indgåelsen af konventionen om hurtig anmeldelse
af kernekraftuheld**

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

**om godkendelse af indgåelsen af konventionen om bistand i tilfælde af
kernekraftuheld eller strålingsfare**

(forelagt af Kommissionen)

BEGRUNDELSE

1. KONVENTION OM HURTIG ANMELDELSE AF KERNEKRAFTUHELD

Konventionen om hurtig anmeldelse af kernekraftuheld (herefter benævnt "konventionen") blev vedtaget af Generalkonferencen for Den Internationale Atomenergiorganisations (IAEA) på et ekstraordinært møde den 26. september 1986.

Konventionen tager sigte på at styrke det internationale samarbejde, idet den fastsætter, at der straks skal gives relevant information om kernekraftuheld til stater, der er eller kan blive fysisk berørt heraf, således at grænseoverskridende udslip med strålingsmæssige følger kan mindskes mest muligt. Konventionens artikel 2 indeholder et påbud om anmeldelse og information om uheld, som sker i de anlæg, der er omhandlet i artikel 1 (anvendelsesområde), og der åbnes også mulighed for at anmelde andre kernekraftuheld (artikel 3).

Konventionen indeholder en række proceduremæssige bestemmelser, som beskriver IAEA's rolle (artikel 4 og 8), oplysninger, der skal afgives (artikel 5), svar på eventuelle anmodninger om yderligere oplysninger (artikel 6) og udpegelse af kompetente myndigheder og kontaktinstanser (artikel 7).

Andre bestemmelser, der også findes i andre lignende internationale konventioner, fastsætter mulighed for indgåelse af bilaterale og multilaterale aftaler (artikel 9), en ordning for afgørelse af tvister (artikel 11), ikrafttræden (artikel 12 og 13), procedure for ændring og opsigelse af konventionen (artikel 14 og 15), udpegelse af depositar (artikel 16) og angivelse af hvilke konventionstekster der er autentiske (artikel 17).

I medfør af konventionens artikel 12, stk. 5, litra a), er konventionen åben for tiltrædelse af internationale organisationer og regionale samarbejdsorganisationer. Og i denne forbindelse "skal en sådan organisation" efter artikel 12, stk. 5, litra c), "ved deponering af sit tiltrædelsesinstrument overgive depositaren en erklæring om omfanget af dens beføjelser med hensyn til denne konventions anvendelsesområde".

Artikel 11, stk. 1 og 2 indeholder bestemmelser om afgørelse af tvister. Stk. 3 i den nævnte artikel lyder således: "Ved undertegnelse, ratificering, accept, godkendelse eller tiltrædelse af denne konvention kan en stat erklære, at den ikke betragter sig som bundet af den ene eller af begge af de i stk. 2 omhandlede fremgangsmåder til afgørelse af tvister. De andre kontraherende stater er ikke bundet af en i stk. 2 fastsat fremgangsmåde til afgørelse af tvister over for en kontraherende stat, som har fremsat en sådan erklæring".

2. RÅDETS AFGØRELSE AF 14. DECEMBER 1987

I henhold til Euratom-traktatens artikel 101 "kan Fællesskabet indgå aftaler eller overenskomster med et tredjeland, en international organisation eller en statsborger fra et tredjeland. Forhandlingerne om disse aftaler eller overenskomster føres af Kommissionen i overensstemmelse med Rådets direktiver; de indgås af Kommissionen med Rådets godkendelse, der gives med kvalificeret flertal".

Rådet godkendte indgåelsen af konventionen om hurtig anmeldelse af kernekraftuheld ved afgørelse af 14. december 1987 (ikke offentliggjort).

Afgørelsen omfatter to bilag:

1. Bilag I indeholder to erklæringer, der skal overgives til depositaren på tidspunktet for Fællesskabets tiltrædelse; det drejer sig følgende:

a) Følgende kompetenceerklæring i henhold til artikel 12, stk. 5, litra c):

"1. Fællesskabet anmelder efter aftale med værtsmedlemsstaten og i overensstemmelse med de nærmere retningslinjer, der er fastlagt i vedlagte brevveksling, samt med artikel 1 og 2, artikel 4, litra a), b), c) og d) og artikel 6, uheld, der er indtruffet på et anlæg henhørende under Det Fælles Forskningscenter, oprettet i henhold til Euratom-traktatens artikel 8.

Sådanne anlæg findes for tiden i Ispra (Italien), Karlsruhe (Forbundsrepublikken Tyskland), Petten (Nederlandene) og Geel (Belgien).

2. Fællesskabet modtager på lige fod med de kontraherende stater de i artikel 2 og 4 omhandlede oplysninger.

3. Fællesskabet kan i henhold til artikel 6 fremsætte anmodning om supplerende oplysninger eller om samråd i tilfælde af uheld, der kan berøre en medlemsstats område.

4. Fællesskabet giver i henhold til artikel 7 oplysning om sine kompetente myndigheder og sin kontaktinstans på lige fod med de kontraherende stater; der modtager de tilsvarende oplysninger fra de andre parter."

b) Følgende erklæring i henhold til artikel 11, stk. 3, i konventionen:

"Da det i henhold til artikel 34 i vedtægten for Den Internationale Domstol kun er stater, der kan være parter i sager, der indbringes for denne domstol, kan Fællesskabet kun være bundet af den artikel 11, stk. 2, i konventionen omhandlede voldgiftsprocedure."

2. Bilag II vedrører brevvekslingen mellem Kommissionen og de medlemsstater, på hvis område et FFC-anlæg er beliggende. Denne brevveksling er den praktiske følge af kompetenceerklæringen, da denne begrænser Fællesskabets beføjelser vedrørende spørgsmål omfattet af konventionen til kun at omfatte uheld, der indtræffer i et FFC-anlæg. For så vidt som noget uheld skulle inddrage Kommissionen og de medlemsstater, på hvis område et FFC-anlæg er beliggende, har bilag II til formål at fastlægge parternes ansvar i en standardbrevveksling.

3. FÆLLESSKABETS TILTRÆDELSE AF KONVENTIONEN

Siden undertegnelsen af konventionen har Fællesskabet givet udtryk for, at det ikke blot var interesseret i at tiltræde konventionen, men også at det ville anvende bestemmelserne i praksis, endog inden tiltrædelsen.

Denne vilje er bl.a. kommet til udtryk i en betragtning i Rådets beslutning af 14. december 1987 om en fællesskabsordning for hurtig udveksling af information i tilfælde af strålingsfare (ECURIE),¹ der har følgende ordlyd: "Fællesskabet vil til fremme af det internationale samarbejde deltage i IAEA-konventionen om hurtig anmeldelse af kernekraftuheld".

Samarbejdet er bl.a. blevet iværksat på grundlag af et brev fra generaldirektøren for Forbindelser med Tredjelande af 12. december 1991 til IAEA's generaldirektør, hvori Kommissionen forpligter sig til at anvende konventionen midlertidigt, indtil Fællesskabet har tiltrådt den. Med henblik herpå har Kommissionen i overensstemmelse med konventionens artikel 7 udpeget kompetente myndigheder og kontaktinstanser.

De hidtidige erfaringer med udøvelse af Fællesskabets beføjelser på det område, der er omhandlet i konventionen, især inden for rammerne af ECURIE-systemet, har vist, at de erklæringer, der er knyttet til Rådets afgørelse af 14. december 1987 om godkendelse af indgåelsen af konventionen, ikke er hensigtsmæssige. Afgørelsen udgør ikke et passende grundlag for indgåelse af konventionen på Fællesskabets vegne.

Kommissionen er bundet af indholdet i en sådan afgørelse, og derfor er det nødvendigt foreslå Rådet en ny afgørelse, der ophæver afgørelsen fra 1987.

4. BEGRUNDELSER FOR AT OPHÆVE RÅDETS AFGØRELSE AF 14. DECEMBER 1987

Først og fremmest finder Kommissionen, at indholdet af bilag I til afgørelsen i strengeste forstand ikke kan anses for at være en kompetenceerklæring i henhold til konventionens artikel 12, stk. 5, litra c). Erklæringen henviser faktisk ikke til de beføjelser, som er blevet overdraget Fællesskabet ved Euratom-traktaten på det område, der er omfattet af konventionen, men angiver kun, at Fællesskabet efter aftale med den berørte medlemsstat anmelder uheld, der indtræffer i et FFC-anlæg.

I Rådets afgørelse om godkendelse af indgåelsen af konventionen tages der ikke hensyn til Rådets beslutning 87/600/Euratom, som også er vedtaget den 14. december 1987, og hvori der fastsættes en fællesskabsordning for hurtig udveksling af information i tilfælde af strålingsfare (ECURIE-systemet).

ECURIE-systemet, der kan sammenlignes med det system, som indføres ved IAEA-konventionen, er desuden i kraft af aftaler blevet udvidet til også at omfatte Bulgarien, Rumænien, Schweiz og Tyrkiet.

På det juridiske plan har ECURIE-systemet, der er indført ved denne beslutning, direkte relation til en af de opgaver, som pålægges Fællesskabet i Euratom-traktaten, dvs. at det skal indføre ensartede sikkerhedsnormer til beskyttelse af befolkningens og arbejdstagernes sundhed og overvåge deres anvendelse (jf. Euratom-traktatens artikel 2, litra b) og afsnit II, kapitel 3).

Desuden foreskriver Rådets beslutning 2001/792/EF, Euratom af 23. oktober 2001 om indførelse af en fællesskabsordning til fremme af styrket samarbejde om indsatser på civilbeskyttelsesområdet, at der i Kommissionen oprettes et monitorerings- og

¹ EFT L 371 af 30.12.1987, s. 76.

informationscenter, som skal underrette de øvrige medlemsstater og anmode dem om hjælp, uanset hvilken form for nødsituation der er tale om.

På det praktiske plan placerer ECURIE-systemet Fællesskabet i centrum, når der er behov for hurtig information, hvis der indtræffer et uheld på det område, hvor systemet finder anvendelse. Kommissionen indsamler og videresender øjeblikkelig oplysningerne. Den drager også de nødvendige konklusioner med hensyn til forskrifter om sundhedsbeskyttelse (bl.a. hvad angår levnedsmidler).

Kommissionen har etableret forbindelser med IAEA og påser, at der gennem et snævert samarbejde sikres sammenhæng mellem de forskellige systemer, og at medlemsstaterne ikke modtager de samme oplysninger flere gange fra forskellige kilder.

Det har altså stor betydning, at Fællesskabet bliver part i konventionen på lige fod med medlemsstaterne og de tredjelande, der i kraft af aftaler har ønsket at deltage i fællesskabssystemet.

Fællesskabet deler og udøver sammen med medlemsstaterne reelle beføjelser på området, der ikke udelukkende er begrænset til aktiviteterne i FFC-anlæggene. I overensstemmelse med Domstolens retspraksis, som den for nylig er blevet bekræftet i dommen af 12. december 2002 vedrørende tiltrædelsen af konventionen om nuklear sikkerhed (sag C-29/99, Kommissionen mod Rådet, Samling af afgørelser 2002 s. I-11221), *"Rådets godkendelse af tiltrædelsen af en international konvention i henhold til Euratom-traktatens artikel 101, stk. 2, har den retsvirkning, at Kommissionen bemyndiges til at indgå aftalen inden for de rammer, der er fastsat i Rådets afgørelse. Når Rådet godkender tiltrædelsen af en international konvention uden forbehold, skal Rådet respektere de betingelser for en sådan tiltrædelse, der er fastsat i den pågældende konvention, fordi en afgørelse om tiltrædelse, der ikke er i overensstemmelse med disse betingelser, tilsidesætter Fællesskabets forpligtelser fra konventionens ikrafttræden. Det følger desuden af forpligtelsen til loyalt samarbejde mellem institutionerne (...), at Rådets afgørelse (...) skal gøre det muligt for Kommissionen at handle i overensstemmelse med international ret"* (præmis 67, 68 og 69).

5. INDHOLDET AF FORSLAGET TIL RÅDETS AFGØRELSE

Af juridiske klarhedshensyn skønnes det formålstjenligt at erstatte den tidligere Rådets afgørelse med en ny afgørelse. Nærværende forslag til Rådets afgørelse ophæver derfor afgørelsen af 14. december 1987.

Dette forslag er opbygget på samme måde som den foregående:

- Artikel 1 godkender indgåelsen af IAEA-konventionen.
- Artikel 2 fastsætter, at den i bilaget anførte erklæring (Erklæring i henhold til artikel 12, stk. 5, litra c), i IAEA-konventionen) afgives samtidig med deponeringen af Fællesskabets tiltrædelsesinstrument.
- Artikel 3 fastsætter ophævelsen af afgørelsen af 14. december 1987 om godkendelse af indgåelsen af konventionen.

Bilag I til forslaget er blevet omformuleret, således at der nu er tale om en erklæring i henhold til artikel 12, stk. 5, litra c), i konventionen, der på relevant vis angiver omfanget af Fællesskabets kompetence på de pågældende områder.

I betragtning af at konventionens bestemmelser er klart af proceduremæssig karakter som nævnt under punkt 1 i denne begrundelse, er det tilstrækkeligt at henvise til, at Fællesskabet har delt kompetence med medlemsstaterne, hvad angår afgivelse af information i tilfælde af strålingsfare.

For så vidt angår den i artikel 11 omhandlede erklæring om afgørelse af tvister, har det vist sig, at en sådan erklæring på baggrund af Fællesskabets egne mekanismer ikke er nødvendig, men tværtimod ville være ufuldstændig. Denne type erklæring synes desuden aldrig at være forekommet som led i andre blandede aftaler, som Fællesskabet har indgået i tidens løb.

Den nye formulering af kompetenceerklæringen overflødiggør bilag II.

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om godkendelse af indgåelsen af konventionen om hurtig anmeldelse af kernekraftuheld

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR -

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab, særlig artikel 101, stk. 2,

under henvisning til forslag fra Kommissionen², og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Generalkonferencen for Den Internationale Atomenergiorganisation vedtog på et ekstraordinært møde den 26. september 1986 en konvention om hurtig anmeldelse af kernekraftuheld, i det følgende benævnt "konventionen".
- (2) Konventionen er i medfør af artikel 12, stk. 5, litra a) åben for tiltrædelse af internationale organisationer og regionale samarbejdsorganisationer, der ved en sådan tiltrædelse i henhold til artikel 12, stk. 5, litra c) skal overgive en kompetenceerklæring.
- (3) Rådets afgørelse af 14. december 1987 om godkendelse af indgåelsen af konventionen på grundlag af artikel 101, stk. 2, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab indeholder to bilag. Bilag I indeholder to erklæringer fremsat i henhold til artikel 12, stk. 5, litra c), og til artikel 11, stk. 3, i konventionen, og i bilag II fastsættes ved en standardbrevveksling mellem Kommissionen og de medlemsstater, på hvis område et anlæg henhørende under Det fælles Forskningscenter (FFC) er beliggende, de nærmere regler for udveksling af information mellem Kommissionen og den berørte medlemsstat i tilfælde af, at der indtræder et uheld i et FFC-anlæg; denne afgørelse begrænser altså omfanget af Fællesskabets beføjelser til kun at omfatte FFC's aktiviteter.
- (4) I modsætning til, hvad nævnte Rådets afgørelse lader formode, har Det Europæiske Atomenergifællesskab i medfør af artikel 2, litra b), artikel 30 ff. samt artikel 203 i Euratom-traktaten, beføjelser på det område, som konventionen finder anvendelse på, og disse er blevet udøvet bl.a. gennem Rådets beslutning 87/600/Euratom³, også af 14. december 1987, der fastsætter en fællesskabsordning for hurtig udveksling af information i tilfælde af strålingsfare, og Rådets beslutning 2001/792/EF, Euratom af

² EUT C [...] af [...], s. [...].

³ EFT L 371 af 30.12.1987, s. 76.

23. oktober 2001 om indførelse af en fællesskabsordning til fremme af styrket samarbejde om indsatser på civilbeskyttelsesområdet⁴.

- (5) På baggrund af ovennævnte bestemmelser i Euratom-traktaten og beslutning 87/600/Euratom og 2001/792/EF, Euratom udgør bilag I og II til Rådets afgørelse af 14. december 1987 om godkendelse af indgåelsen af konventionen ikke et fyldestgørende udtryk for omfanget af Fællesskabets kompetence, for så vidt angår hurtig anmeldelse af nukleare uheld, da den nævnte kompetence ikke kan være begrænset til udelukkende at omfatte uheld, der måtte indtræffe i et anlæg henhørende under Det Fælles Forskningscenter.
- (6) Den Internationale Atomenergiorganisation og Det Europæiske Atomenergifællesskab har i lang tid haft et snævert samarbejde, især vedrørende hurtig anmeldelse af uheld, der indebærer strålingsfare, og Kommissionen har forpligtet sig til at anvende konventionen midlertidigt indtil Fællesskabets faktiske tiltrædelse af den nævnte konvention.
- (7) En ny afgørelse om godkendelse af indgåelsen af konventionen, som klart tager hensyn til, at der er delt kompetence mellem Det Europæiske Atomenergifællesskab og dets medlemsstater på det i konventionen omhandlede område, bør derfor vedtages og Rådets afgørelse af 14. december 1987 ophæves -

TRUFFET FØLGENDE AFGØRELSE:

Artikel 1

Kommissionen indgåelse af konventionen om hurtig anmeldelse af kernekraftuheld godkendes herved.

Artikel 2

Ved deponeringen af Fællesskabets tiltrædelsesinstrument afgiver Kommissionen den i bilaget anførte erklæring.

Artikel 3

Rådets afgørelse af 14. december 1987 om godkendelse af konventionen om hurtig anmeldelse af kernekraftuheld ophæves.

Udfærdiget i Bruxelles, den [...].

*På Rådets vegne
Formand*

⁴ EFT L 297 af 15.11.2001, s. 7

BILAG

Erklæring i henhold til konventionens artikel 12, stk. 5, litra c)

I henhold til artikel 2, litra b), og de relevante bestemmelser i afsnit II, kapitel 3, om "Sundhedsbeskyttelse", i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab har Fællesskabet delt kompetence med medlemsstaterne, for så vidt angår anmeldelse af tilfælde, der indebærer strålingsfare.

BEGRUNDELSE

1. KONVENTION OM BISTAND I TILFÆLDE AF KERNEKRAFTUHELD ELLER STRÅLINGSFARE

Konventionen om bistand i tilfælde af kernekraftuheld eller strålingsfare (herefter benævnt "konventionen") blev vedtaget af Generalkonferencen for Den Internationale Atomenergiorganisations (IAEA) på et ekstraordinært møde den 26. september 1986.

Konventionen udstikker en ramme for internationalt samarbejde mellem parterne indbyrdes og med IAEA, som skal fremskynde hurtig bistand i tilfælde af kernekraftuheld eller strålingsfare med henblik på at afbøde følgerne heraf. For at lette samarbejdet er der også forudset bilaterale og multilaterale aftaler.

Konventionens artikel 1 forpligter de kontraherende parter til at samarbejde indbyrdes og med IAEA og indfører mulighed for indgåelse af bilaterale eller multilaterale aftaler for at fremme hurtigt bistand i tilfælde af kernekraftuheld eller strålingsfare.

Konventionen indeholder en række proceduremæssige bestemmelser, bl.a. om den nærmere fremgangsmåde for ydelse af bistand (artikel 2), hvem der står for ledelse og overvågning af bistanden (artikel 3), udpegelse af kompetente myndigheder og kontaktinstanser (artikel 4), IAEA's opgaver (artikel 5), fortrolighedsspørgsmål (artikel 6), godtgørelse af udgifter til ydet bistand (artikel 7), privilegier, immuniteter og fordele, der med visse begrænsninger tilbydes det bistandsydende personale (artikel 8), foranstaltninger til fremme af transit for mandskab, udstyr og ejendom, den bistandsydende parts fritagelse for civilretligt ansvar - med visse begrænsninger - (artikel 10) og indstilling af bistanden (artikel 11).

Andre bestemmelser, der også findes i andre lignende internationale konventioner, fastsætter en ordening for afgørelse af tvister (artikel 13), ikrafttræden (artikel 14 og 15), procedure for ændring og opsigelse af konventionen (artikel 16 og 17), udpegelse af depositar (artikel 18) og angivelse af, hvilke konventionstekster der er autentiske (artikel 19).

I medfør af konventionens artikel 14, stk. 5, litra a), er konventionen åben for tiltrædelse af internationale organisationer og regionale samarbejdsorganisationer. Og i denne forbindelse "skal en sådan organisation" efter artikel 14, stk. 5, litra c), "ved deponering af sit tiltrædelsesinstrument overgive depositaren en erklæring om omfanget af dens beføjelser med hensyn til denne konventions anvendelsesområde".

Artikel 13, stk. 1 og 2, i konventionen indeholder bestemmelser om afgørelse af tvister. Stk. 3 i den nævnte artikel lyder således: "Ved undertegnelse, ratificering, accept, godkendelse eller tiltrædelse af denne konvention kan en stat erklære, at den ikke betragter sig som bundet af den ene eller af begge af de i stk. 2 omhandlede fremgangsmåder til afgørelse af tvister. De andre kontraherende stater er ikke bundet af en i stk. 2 fastsat fremgangsmåde til afgørelse af tvister over for en kontraherende stat, som har fremsat en sådan erklæring".

2. RÅDETS AFGØRELSE AF 27. NOVEMBER 1989

I henhold til Euratom-traktatens artikel 101 "kan Fællesskabet indgå aftaler eller overenskomster med et tredjeland, en international organisation eller en statsborger fra et tredjeland. Forhandlingerne om disse aftaler eller overenskomster føres af Kommissionen i overensstemmelse med Rådets direktiver; de indgås af Kommissionen med Rådets godkendelse, der gives med kvalificeret flertal".

Rådet godkendte indgåelsen af konventionen om bistand i tilfælde af kernekraftuheld ved afgørelse af 27. november 1989 (ikke offentliggjort).

Afgørelsen omfatter to bilag:

1. Bilag A indeholder to erklæringer, der skal overgives til depositaren på tidspunktet for Fællesskabets tiltrædelse; det drejer sig følgende:

a) Følgende kompetenceerklæring i henhold til artikel 14, stk. 5, litra c):

"1. Efter fremgangsmåden i vedlagte brevveksling og i overensstemmelse med konventionen, bortset fra artikel 8, stk. 1, 2, 3 og 5, kan Fællesskabet efter aftale med værtsmedlemsstaten fremsætte anmodning om bistand i tilfælde af uheld i et anlæg henhørende under Det Fælles Forskningscenter, oprettet i henhold til artikel 8 i Euratom-traktaten.

Sådanne anlæg findes for tiden i Ispra (Italien), Karlsruhe (Forbundsrepublikken Tyskland), Petten (Nederlandene) og Geel (Belgien).

2. Fællesskabet kan imødekomme en anmodning om bistand i medfør af konventionen ved hjælp af FFC's faciliteter.

3. Fællesskabet giver i henhold til artikel 4 oplysning om sine kompetente myndigheder og sin kontaktinstans på lige fod med de kontraherende stater; der modtager de tilsvarende oplysninger fra de andre parter."

b) Følgende erklæring i henhold til artikel 13, stk. 3, i konventionen:

"Da det i henhold til artikel 34 i vedtægten for Den Mellemløselige Domstol kun er stater, der kan være parter i sager, der indbringes for denne domstol, kan Fællesskabet kun være bundet af den artikel 13, stk. 2, i konventionen omhandlede voldgiftsprocedure."

2. Bilag B vedrører brevvekslingen mellem Kommissionen og de medlemsstater, på hvis område et FFC-anlæg er beliggende. Denne brevveksling er den praktiske følge af kompetenceerklæringen, da sidstnævnte begrænser Fællesskabets beføjelser vedrørende spørgsmål omfattet af konventionen til kun at omfatte uheld, der indtræffer i et FFC-anlæg. For så vidt som noget uheld skulle inddrage Kommissionen og de medlemsstater, på hvis område et FFC-anlæg er beliggende, har bilag B til formål at fastlægge parternes respektive ansvar i en standardbrevveksling. Det fastsættes heri især, at anmodninger om bistand, der

vedrører i FFC-anlæg bør forelægges den berørte medlemsstat til forudgående samtykke.

3. FÆLLESSKABETS TILTRÆDELSE AF KONVENTIONEN

Siden undertegnelsen af konventionen har Fællesskabet givet udtryk for, at det ikke blot var interesseret i at tiltræde konventionen, men også at det ville anvende bestemmelserne i praksis, endog inden tiltrædelsen.

Denne vilje er udtrykkeligt kommet til udtryk i et brev fra generaldirektøren for Forbindelser med Tredjelande af 12. december 1991 til IAEA's generaldirektør. I brevet forpligter Kommissionen sig til at anvende konventionen midlertidigt, indtil Fællesskabet har tiltrådt den. Med henblik herpå har Kommissionen i overensstemmelse med konventionens artikel 4 udpeget kompetente myndigheder og kontaktinstanser.

De hidtidige erfaringer med udøvelsen af de beføjelser, der i henhold til bestemmelserne i afsnit II, kapitel 3, i Euratom-traktaten er tillagt Kommissionen på det område, som er omhandlet i konventionen har vist, at de erklæringer, der er knyttet til Rådets afgørelse af 27. november 1989 om godkendelse af indgåelsen af konventionen, ikke er hensigtsmæssige.

Begrebet bistand mellem medlemsstaterne hænger nøje sammen med normerne vedrørende forberedelse af interventioner mod strålingsfare. Flere bestemmelser i den afledte ret i henhold til afsnit II, artikel 3, i Euratom-traktaten fastsætter sådan bistand. F.eks. er aftaler på området nævnt i betragtningerne til Rådets direktiv 89/618/Euratom af 27. november 1989 om oplysning af befolkningen om, hvorledes den skal forholde sig, samt om sundhedsmæssige foranstaltninger i tilfælde af strålingsfare⁵. Og artikel 51, stk. 5, i Rådets direktiv 96/29/Euratom af 13. maj 1996 om fastsættelse af grundlæggende sikkerhedsnormer til beskyttelse af befolkningens og arbejdstagernes sundhed mod de farer, som er forbundet med ioniserende stråling⁶ omhandler udtrykkeligt en pligt til at yde bistand. Der er også pålagt pligt til internationalt samarbejde ved artikel 11 i Rådets direktiv 2003/122/Euratom af 22. december 2003 om kontrol med lukkede højaktive strålekilder og ukontrollerede strålekilder⁷.

I betragtning af arten af Fællesskabets kompetence på det pågældende område må det konkluderes, at Rådets afgørelse af 27. november 1989 ikke udgør et passende grundlag for at indgå konventionen på Fællesskabets vegne.

Kommissionen er bundet af indholdet i en sådan afgørelse, og derfor er det nødvendigt at foreslå Rådet en ny afgørelse, der ophæver afgørelsen fra 1989.

4. BEGRUNDELSER FOR AT OPHÆVE RÅDETS AFGØRELSE AF 27. NOVEMBER 1989

Først og fremmest finder Kommissionen, at indholdet af bilag A til afgørelsen i strengeste forstand ikke kan anses for at være en kompetenceerklæring i henhold til konventionens artikel 14, stk. 5, litra c). Erklæringen henviser nemlig ikke til de beføjelser, som er blevet overdraget Fællesskabet ved Euratom-traktaten på det område, der er omfattet af

⁵ EFT L 357 af 7.12.1989, s. 31.

⁶ EFT L 159 af 29.6.1996, s. 1.

⁷ EFT L 346 af 31.12.2003, s. 57.

konventionen, men angiver kun, at Fællesskabet efter aftale med den berørte medlemsstat kan fremsætte en anmodning om bistand i tilfælde af uheld, der er indtruffet i et FFC-anlæg, og at det kan imødekomme en anmodning om bistand ved hjælp af FFC's faciliteter.

I Rådets afgørelse om godkendelse af indgåelsen af konventionen tages der ikke hensyn til, at bestemmelserne om sundhedsbeskyttelse i Euratom-traktatens afsnit II, kapitel 3 tillægger Fællesskabet kompetence på området.

Desuden foreskriver Rådets beslutning 2001/792/EF, Euratom af 23. oktober 2001 om indførelse af en fællesskabsordning til fremme af styrket samarbejde om indsatser på civilbeskyttelsesområdet, at der i Kommissionen oprettes et monitorerings- og informationscenter. Medlemsstaterne kan henvende sig til dette center med henblik på at underrette de øvrige medlemsstater og anmode dem om hjælp, uanset hvilken form for nødsituation der er tale om.

Fællesskabet deler og udøver sammen med medlemsstaterne reelle beføjelser på området, der ikke udelukkende er begrænset til aktiviteterne i FFC-anlæggene. I overensstemmelse med Domstolens retspraksis, som den for nylig er blevet bekræftet i dommen af 12. december 2002 vedrørende tiltrædelsen af konventionen om nuklear sikkerhed (sag C-29/99, Kommissionen mod Rådet, Samling af afgørelser 2002 s. I-11221), *"Rådets godkendelse af tiltrædelsen af en international konvention i henhold til Euratom-traktatens artikel 101, stk. 2, har den retsvirkning, at Kommissionen bemyndiges til at indgå aftalen inden for de rammer, der er fastsat i Rådets afgørelse. Når Rådet godkender tiltrædelsen af en international konvention uden forbehold, skal Rådet respektere de betingelser for en sådan tiltrædelse, der er fastsat i den pågældende konvention, fordi en afgørelse om tiltrædelse, der ikke er i overensstemmelse med disse betingelser, tilsidesætter Fællesskabets forpligtelser fra konventionens ikrafttræden. Det følger desuden af forpligtelsen til loyalt samarbejde mellem institutionerne (...), at Rådets afgørelse (...) skal gøre det muligt for Kommissionen at handle i overensstemmelse med international ret"* (præmis 67, 68 og 69).

5. INDHOLDET AF FORSLAGET TIL RÅDETS AFGØRELSE

Af juridiske klarhedshensyn skønnes det formålstjenligt at erstatte den tidligere Rådets afgørelse med en ny afgørelse. Nærværende forslag til Rådets afgørelse ophæver derfor afgørelsen af 27. november 1989.

Dette forslag er opbygget på samme måde som den foregående:

- Artikel 1 godkender indgåelsen af IAEA-konventionen.
- Artikel 2 fastsætter, at den i bilaget anførte erklæring (Erklæring i henhold til artikel 14, stk. 5, litra c), i IAEA-konventionen) afgives samtidig med deponeringen af Fællesskabets tiltrædelsesinstrument.
- Artikel 3 fastsætter ophævelsen af afgørelsen af 27. november 1989 om godkendelse af indgåelsen af konventionen.

Bilaget til forslaget er blevet omformuleret, således at der nu er tale om en erklæring i henhold til artikel 14, stk. 5, litra c), i konventionen, der på relevant vis angiver omfanget af Fællesskabets kompetence på det pågældende område.

I betragtning af at konventionens bestemmelser klart er af proceduremæssig art som nævnt under punkt 1 i denne begrundelse, er det tilstrækkeligt at henvise til, at Fællesskabet har delt kompetence med medlemsstaterne, hvad angår bistand i tilfælde af strålingsfare.

For så vidt angår den i artikel 13 omhandlede erklæring om afgørelse af tvister, har det vist sig, at en sådan erklæring på baggrund af Fællesskabets egne mekanismer ikke er nødvendig, men tværtimod ville være ufuldstændig. Denne type erklæring synes desuden aldrig at være forekommet som led i andre blandede aftaler, som Fællesskabet har indgået i tidens løb.

Den nye formulering af kompetenceerklæringen overflødiggør bilag B.

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om godkendelse af indgåelsen af konventionen om bistand i tilfælde af kernekræftuheld eller strålingsfare

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR -

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab, særlig artikel 101, stk. 2,

under henvisning til forslag fra Kommissionen⁸, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Generalkonferencen for Den Internationale Atomenergiorganisation vedtog på et ekstraordinært møde den 26. september 1986 en konvention om bistand i tilfælde af kernekræftuheld eller strålingsfare, i det følgende benævnt "konventionen".
- (2) Konventionen er i medfør af artikel 14, stk. 5, litra a), åben for tiltrædelse af internationale organisationer og regionale samarbejdsorganisationer, der ved en sådan tiltrædelse i henhold til artikel 14, stk. 5, litra c), skal overgive en kompetenceerklæring.
- (3) Rådets afgørelse af 27. november 1989 om godkendelse af indgåelsen af konventionen på grundlag af artikel 101, stk. 2, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab indeholder to bilag. Bilag A indeholder to erklæringer fremsat i henhold til artikel 14, stk. 5, litra c), og til artikel 13, stk. 3, i konventionen, og i bilag B fastsættes ved en standardbrevveksling mellem Kommissionen og de medlemsstater, på hvis område et anlæg henhørende under Det fælles Forskningscenter (FFC) er beliggende, de nærmere regler for fremsættelse af anmodning om bistand i tilfælde af, at der indtræder et uheld i et FFC-anlæg; afgørelsen begrænser altså omfanget af Fællesskabets beføjelser til kun at omfatte FFC's aktiviteter.
- (4) I modsætning til, hvad nævnte Rådets afgørelse lader formode, har Det Europæiske Atomenergifællesskab i medfør af artikel 2, litra b), artikel 30 ff. samt artikel 203 i Euratom-traktaten kompetence på det område, som konventionen finder anvendelse på, og den er blevet udøvet gennem flere retsakter vedtaget under den afledte ret om forberedelse af interventioner i tilfælde strålingsfare, bl.a. ved Rådets beslutning 2001/792/EF, Euratom af 23. oktober 2001 om indførelse af en fællesskabsordning til fremme af styrket samarbejde om indsatser på civilbeskyttelsesområdet⁹ og i afsnit IX i Rådets direktiv 96/29/Euratom af 13. maj 1996 om fastsættelse af grundlæggende

⁸ EUT C [...] af [...], s. [...].

⁹ EFT L 297 af 15.11.2001, s.7.

sikkerhedsnormer til beskyttelse af befolkningens og arbejdstagernes sundhed mod de farer, som er forbundet med ioniserende stråling¹⁰.

- (5) På baggrund af ovennævnte bestemmelser i Euratom-traktaten og den afledte ret udgør bilag A og B til Rådets afgørelse af 27. november 1989 om godkendelse af indgåelsen af konventionen ikke et fyldestgørende udtryk for omfanget af Fællesskabets kompetence, for så vidt angår gensidig bistand i tilfælde af uheld, da den nævnte kompetence ikke kan være begrænset til udelukkende at omfatte uheld, der måtte indtræffe i et anlæg henhørende under Det Fælles Forskningscenter.
- (6) Den Internationale Atomenergiorganisation og Det Europæiske Atomenergifællesskab har i lang tid haft et snævert samarbejde, især vedrørende bistand i tilfælde af uheld, der indebærer strålingsfare, og Kommissionen har forpligtet sig til at anvende konventionen midlertidigt indtil Fællesskabets faktiske tiltrædelse af den nævnte konvention.
- (7) En ny afgørelse om godkendelse af indgåelsen af konventionen, som klart tager hensyn til, at der er delt kompetence mellem Det Europæiske Atomenergifællesskab og dets medlemsstater på det i konventionen omhandlede område, bør derfor vedtages og Rådets afgørelse af 27. november 1989 ophæves -

TRUFFET FØLGENDE AFGØRELSE:

Artikel 1

Kommissionens indgåelse af konventionen om bistand i tilfælde af kernekraftuheld eller strålingsfare godkendes herved.

Artikel 2

Ved deponeringen af Fællesskabets tiltrædelsesinstrument afgiver Kommissionen den i bilaget anførte erklæring.

Artikel 3

Rådets afgørelse af 27. november 1989 om godkendelse af konventionen om bistand i tilfælde af kernekraftuheld eller strålingsfare ophæves.

Udfærdiget i Bruxelles, den [...].

*På Rådets vegne
Formand*

¹⁰ EFT L 159 af 29.6.1996, s. 1.

BILAG

Erklæring i henhold til konventionens artikel 14, stk. 5, litra c)

I henhold til artikel 2, litra b), og de relevante bestemmelser i afsnit II, kapitel 3, om "Sundhedsbeskyttelse", i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab har Fællesskabet delt kompetence med medlemsstaterne, for så vidt angår bistand i tilfælde af strålingsfare.